

Vad har hänt?

DET HAR HANT att avtalet mellan arbetare och arbetsgivare på lanbrukets område uppsagts av de senare med krav på sänkta löner ända till 25 %. Avtalet utgår i oktober.

Riksdagen har vidtagit olika åtgärder för att ge lanbrukarna bättre inkomst för spannmål och smör, men det har ej hindrat att lönereduceringskravet framkommit. Skulle detta kunna genomdrivas blir väl resultatet här som i Finland och Tyskland att konsumtionsförmågan ytterligare sjunker och så är det lika illa för producenterna.

MASSAKORFLIKTEN har ny omröstning ägt rum om det oförändrade förslaget av den 17 mars, som innebar lönernas sänkning med 7 % till 1 oktober i år. Arbetarna ha med stor majoritet, dock något mindre än förra gången, sagt nej. Arbetsgivarna hävda att de måste sänka lönerna 12 %.

Arbetarnas avslag har fått en genomgående dålig press.

Men arbetarna kunna ju tycka som så, att när ändå driften ligger till den grad nere att inkomsten per vecka blir minimal, tål den ej ytterligare beskränkning. Rationaliseringen gör ju också till att varje arbetare representerar ett större värde och varför skall då lönen sänkas?

Det är för övrigt underligt med de ständiga lönereduceringskraven. När guldmynntofen övergavs och kronans värde föll, talte alla nationalekonomer vitt och brett om att detta var ett bra sätt att undgå nödvändiga justeringar av lönerna neråt, ty det skeddde nu automatiskt. Professor Silverstolpe tyckte förstås det varit mer renhjärtigt att lå lönestrider och behålla guldmynntofen. Men nu hör man ej ett ord längre om det där.

KRIG MELLAN JAPAN OCH RYSSLAND

diskuterats mer och mer som en nära förestående eventualitet innevarande sommar. Japan jäser och fruktar ett kommande starkt Ryssland och hoppas på hjälp icke endast av 150,000 vitryssar samlade någonstans i Europa utau även Polen och Rumänien med Frankrikes välvilliga neutralitet. Kommer så Hitler till makten kunde kanske även Tyskland genom fransktysk överenskomst bli neutralt. Det stora korståget mot kommunismen bryter då loss och Japan får sin chans. Detta allt enligt The New Republic, som ser enda räddningen ur denna hotande Ragnarök i att U. S. A. dels erkänner Sovjet-Ryssland, dels hjälper Tyskland att undgå Hitler.

TVA EXPERIMENT. Även i våra tidningar har man fått läsa om den svartkonst som utövades härommattan på Brockens spets i Hartzbergen. En renhjärtad ungmö, en jungfrulig gumse, överhöld av ett svart dok utstälts av en lär professor för magiska besvärjelser, som enligt konstens regler borde förvandla gumsen till en skön yngling.

Men det misslyckades. Och det var meningen — för att bota folks vidskepliga tro.

»The New Leaders» är nog infamat att vilja tillägga den halvspruckna Lausannekonferensens experiment samma mening. Den är tillkommen för att bota folks

Aktiviteten
skede.

Fogelstadförbundets årsmöte 1932 har avhållits i strålände sol på Medborgarskolan vid Fogelstad. Sedan bil- och bussar gång på gång under hela midsommarafonen stannat vid den nykrattade gårdsplanen och avlevererat nya mötesdeltagare, från hela landet, hölls det högtidliga öppnandet klockan sex på festsalen.

Förbundets ordförande, rektor Honorine Hermelin, erinrade om att Fogelstadförbundet nu uppnått de sju åren, som i en människas utveckling anses så betydelsefulla. De gångna åren ha måhända haft sin största betydelse i vår inre utveckling. Den period som nu var på väg att träda in skulle, kunde man hoppas, även få betydelse genom aktivitet utåt. Vad denna aktivitet skulle inriktas på, kunde kanske de kommande dagarnas föredrag och diskussioner i någon mån klargöra.

På midsommarandagens förmiddag inleddes frågan om huru Fogelstadförbundet skulle, trots skiftande åskådningar, kunna arbeta för kvinnosak, av fröken Märta Bergqvist, Göteborg, och fru Elsa Johansson, Norrköping. Fröken Bergqvist klargjorde först i ett spirituellt anförande huru, med naturnödvändighet, begreppet kvinnosak uppkommit i den av mannen styrda staten. Från urmodern, eldvaktenskan blev hon hemmets värdarinna, betydelsefullt därför att hon kom att härska över barnen.

Vilka fördelar har kvinnan förskaffat sitt kön, den tid hon härskat över barnen i det äktenskapliga hemmet? Hon har, av fruktan för att hennes döttrar skulle föda för tidigt och därtill utanför äktenskapet, beskurit deras rörelsefrihet. Hon har hållit dem närmare sig, än sina söner. Därigenom har hon haft tillfälle inriktad döttrarna på flitigt arbete, samvetsgrannhet, hjälpsamhet, d. v. s. hon har varit i tillfälle att tidigt väcka deras ambition. Samtidigt har hon inpräntat hos dem bilden av äktenskapet såsom den enda säkra hamnen, där de skulle göra sin kunnighet nyttig och fruktbringande. Att denna inställning förtagit intresset för förvärsarbetet, vilket hon betraktat, som ett övergångsstadium, har många gånger påpekats.

På samma gång mödrarna väckt flic-

kornas ambition och lärt dem osjälviskhet i en oroväckande hög grad, har hon gjort dem beroende av sig och skapat osäkerhet och osjälvtändighet hos dem. Sönerna har hon däremot lämnat större frihet, varför de fått mera utlopp för sitt verksamhetsbegär på egen hand och utan strängare kontroll, vilket hos dem skapat självsäkerhet och självständighet, men hon har inte varit i tillfälle att hos dem väcka någon större grad av ambition. I båda fallen har hon gått till överdrift. För mycken bundenhet i den ena sidan och för mycket frihet i den andra, har skapat hos vår generation, en nästan drivhusartad ambition hos flickorna, varigenom gossen blir handikapad i den tävlan om meriter, som föregår kampen om arbetet, och hos gossarna en säkerhet, som där den inte är parat med intelligens är direkt skadlig ur samhällssynpunkt.

Skulle under nuvarande förhållanden lika utbildnings- och anställningsförhållanden stå flickor och gossar till buds, skulle flickan komma att överflyga gossen. Med sin ambition skulle hon tränga honom åt sidan, om det skydd gäve vika, som mannen bygt upp omkring, hgnom. Utvecklingen skulle långsamt men säkert svänga över åt andra hållet, åt matriarkatet. Är det dit vi vill komma? Nej. Vi vill jämbördighet, samma utvecklingsmöjligheter för alla, »Eter vars och ens andliga och kroppsliga utrustning. Detta kan icke ske, med mindre än att barnens uppfostran inriktas på likställighet. Genom att på sitt arbetsprogram sätta upp: Likställighet i uppfostran altfrån födseln, det är: samma utvecklingsmöjligheter för alla barn efter vars och ens andliga och kroppsliga utrustning, kan Fogelstadförbundet verka för kvinnosak.

Fru Elsa Johansson ville framhålla den orättvisa industriens kvinnor finner sig i, när de för mindre betalning utför samma arbete som en man. Detta har kunnat ske utan knot, därför att männens ständigt framhållit, att kvinnan trängt in på mannens arbetsområde, när hon gett sig ut i förvärsarbete. Förhållandet är ju i själva verket det motsatta, då genom industriens uppblomstring, kvinnornas hemsysslor blivit för-

(Forts. å sid. 4.)

vidskepliga tro att man kan få liv i det gamla kapitalistiska systemet. Man må läsa aldrig så magiska formel: »Ner

med arbetskostnaderna.» »Bort med guldmynntofen.»

Bilderna må tala...

Fångarna troltkonster på Brocken —

och i Lausanne.

Veckovisningen

Tvenne valprogram.

Högern har öppnat valkampanjen med ett redan före midsommar utgåe sitt valmanifest, och i början på denna vecka förelåg de folkrinnades beaktelseskrift.

Båda dokumenten äro långa och mångsidiga. Högern går runt den ekonomiska krisen som katten kring het gröt. Om inte precis framkallad så är den i alla fall starkt förvårdad av de politiska motståndarna — regeringen har ej infört tullar nog — och arbetarna ha starka organisationer och hynsynslösa kampmetoder! — Arbetsgivarnes motsvarande krigsberedskap omnämnes försiktigtvis ej —

Det är tråkigt som det är med det ekonomiska tillståndet men till varje pris måste vi hindra att man försöker på något annat sätt ordna den ekonomiska produktionsordningen, ty då blir det bara sämre. Alltså front mot omstörtningensförsök, stöd åt moderneringen och aktiv handspolitisk. Därmed menas tullar o. dyl. Så ska vi spara och arbeta, isynnerhet låta andra arbeta åt

oss, så vi kan ha det som vi ha. Det kallas »trygghet åt medelklassen». Kvinnornas deltagande i förvärsarbetet har skapat en massa problem som måste lösas även med hänsyn till det helas väl.

Det moraliska tillståndet hos vårt folk är förgärligt oroväckande. Hem och familjeband skola därför stärkas — men hur det skall tillgå lämnas öppet. Och så ska vi framför allt akta oss för isolerad avrustning!

De folkrinnade äro betydligt vänligare stämda mot kvinnorna. Behörighetslagen skall efterlevas, pensionsförslagens ordförare mot kvinnan bör ändras — moderskapsförsäkring snart tråda i kraft, utbyggs och barnavården förbättras. Folkhälsan beaktas. — Allt idel berömvärda saker. —

I arbetslöshetsfrågan förekommer för första gången ett uttalande om att en ordnat arbetslöshetsförsäkring bör införas, och sen är där många, många ord, som vilja förklara varför man principiellt hyllar flera och frihandlen men i Riksdagen måste handla på annat sätt.

En aktuell kvinnorörelse.

Husmodersförbundets tolfte landsmöte.

Av MARTA TAMM-GOTLIND.

Kvinnoföreningar finns det gott om. Somliga ha en viss stor fråga i medelpunkten för sin verksamhet såsom Kvinnornas Fredsförbund medan andra arbeta under viss politisk flagg såsom Kvinnornas Västerförbund och de andra förbunden med politiska namn. De äro nödvändiga och nyttiga ur många synpunkter. Men ändå är det icke de föreningarna som på kvinnornas djupa lager så som den moderna husmodersrörelsen, som i sina led tar upp kvinnor av alla åskådningar och samhällsklasser till gemensamt arbete för hem och samhälle. Den som varit med en del år, måste ge rätt åt Husmodersförbundets ordförande, fru Eleonor Lilliehöök, när hon vid öppnandet av landsmötet i Linköping den 14 juni yttrade följande ord om rörelsen:

»Vår husmodersrörelse är en aktuell kvinnorörelse, som går i den stora banbrytande kvinnorörelsens fotspår. Vi ha tagit till vår uppgift att i vidare kretsar söka sprida det allmänintresse, den vidsynthet och den sociala ansvarskänsla, som de stora banbrytande kvinnogestalterna levat och kämpat sig till, vi önska minska klyftan mellan de intellektuellt utbildade och arbetande kvinnorna och de endast inom hemmet arbetande husmoderna. Men vi ha även gjort till vår uppgift att på det ursprungliga kvinnoryckets urgamlia grund söka bygga upp en tidsenlig utbildning och åskådning, att inom husmoderarnas egna led sprida en fördjupad insikt i de stora ekonomiska, rashygieniska och etiska problem, som höra samman med hemmet och dess insats i nationens liv.»

Det är en glädje att kunna fastställa, att detta icke blott är tomma, stora ord. De ge faktiskt uttryck åt den anda, som

räddade vid det sista landsmötet, där många och stora frågor — ja, små med för den delen — togos upp till behandling på ett sätt, som icke kunde undgå att imponera på deltagaren!

Den kvinnliga yrkesutbildningen och hembiträdesfrågan.

Där var exempelvis frågan om den kvinnliga yrkesutbildningen och hembiträdesfrågan. I ett föredrag av understyrelsenrådet Fredrikson lades upp de många möjligheter, som redan finnas till viss undervisning med en myckenhet stipendier för obemedlade till dessa olika kurser. Men på det starkaste betonades det i den livliga diskussionen, att en utbildning för hembiträden måste sammanfalla med en utbildning för husmodrar — här vore alltså ingen klasskillnad och borde icke få bli någon. I stället borde husmoderna med kraft hävda, att hembiträdena vore deras kamrater i ett yrke, vars sociala standard och skicklighetsnivå måste höjas. Det var i känslan härför och icke som någon slags arbetsgivareorganisation som förbundet beslöto gå in för en undersökning av hembiträdenas arbetsförhållanden i olika delar av landet, varvid Socialstyrelsens stöd skulle sökas. De tyska husmodersföreningarnas försök med »mästarhusmodrar» och lärlingsystem behandlades i ett föredrag av föreståndarinnan för Landskrona storna husmodersskola fröken Annie Weibull och skulle givetvis innebära ett förbilligande av utbildningen för de unga flickorna.

(Forts. å sid. 4.)

Läckert och hälsosamt
är smörgåsbrödet

UPLANDSKUBBEN

I hygienisk förpackning hos Eder handlande.

Undvik efterrapningar!

Begär uttryckligen Uplandskubben!

TIDEVARVET

REDAKTIONSKOMMITTÉ:
*Elin Wägner,
Elisabeth Tamm,
Ada Nilsson,
Honorine Hermelin.*

REDAKTÖR:
Carin Hermelin.

ANSVARIG UTGIVARE:
Ada Nilsson.

Utkommer varje helgfrid lördag.
Slussplan 1—3, 2 tr., Stockholm.
Tel. N. 48 42, 182 43.

ADVOKATER

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh.: *Eva Andén.*
Herkulesgatan 14 (f. d. La Vattung.)
Tel. 75 75, 75 76
STOCKHOLM

Specialitet: Familje- och arvsraker,
Boutredningar och testamenten, för-
valtningsuppdrag. Även skriftliga
förfrågningar.

LÄKARE

Inleid genom Stockholms Läkarsällning.

Doktor Paul Frenckner

Oron, Näs- och Halsjukdomar.
Odenngatan 71, 5 tr. (Odenplan).
Mottagn. vard. 3—4 eller efter
tel.-ansökan Vasa 97 20.

Med. Dr. JOHN NÆSLUND

Kvinnosjukdomar och förlösningar.
Mottagn. vard. 3—4 eller efter över-
enskommelse. — Tel. Kh. 19 09.
Norr Mälartorad 38
(ingång från John Ericssonsgatan).

Doktor K. A. Fries

MEDICO-ELEKTR. INSTITUTET,
Nybrogatan 9. Tel. 746 87.
Specialitet: Invärtas sjukdomar, led-
och muskelsjukdomar (gikt och reumatism),
nervväck (ischias och ansiktsvärk), cirkula-
tionsrubningar.

TANDLÄKARE

Tandläkare

Eva von Heideman

Mottagnings enligt överenskommelse.
Ostermalmsg. 5, 3 tr. Tel. 736 54.

Tandläkare

PRIVATKLINIKER

Stockholms största och modernaste
tandkliniker för alla samhällsklasser.

Ostermalms:
Kommendörsg. 16. Tel. 728 50, 728 70

Kungsholmen:
Hantverkarg. 37, Tel. K. 37, K. 37 38
(Bussbyggnaden v. Kungsholms Lärarevika)

Mottagn. 8.30—9, 1.30—2, 6—7.
Tandvård behandlas hela dagen 8—7
Lördags öppn. 4 (sommarmån. 2).

Kostnadsfri rådgivning.
Endast exam. tandläkare.

Alma Axelssons

FÖRLOSSNINGSCHEM

LINNÉGATAN 19
Mottager inackord. även för längre tid.
Tryggt och egen. vård.
Tel. 778 24.

Bokföring

Språk

Stenografi

Maskinskrivn.

Nya läroer denna vecka.
Expeditionstid 9—9.
Prospekt på begäran.
STOCKHOLMS SPRÅK- &
BOKFÖRINGSINSTITUT

Drottninggatan 60. Norr 65 64
I maskinskrivning billiga
kursar 20 tim 15 kr.

NORDINGS

eau de cologne

Den 2 juli 1932.

Lausanne och Genève.

Lausanne och Genève, det är de punkter dit man sökt koncentrera den internationella politikens stora avgöranden nu. Mellan dessa båda städer gå många trådar och många bilar, vilket är naturligt, ty det är i stort sett samma fråga man behandlar på båda ställena. Den nämligen: »vilken ordning skall efterträda Versaillesfördragets bestämmelser?»

Det är ju en oerhörd uppgift för de nu ledande statsmännen, av vilka ingen är så märkvärdig att i godo, utan våld, utan ny kraftmätning göra om Versaillesfreden. Vore inte läget så ohärligt som det är, så hade man nog helst velat låta allting vara vid det gamla tillsvidare. Men nu vet hela världen, att Tyskland icke längre kan uppfylla skadeståndsförpliktelserna och icke längre vill nöja sig med en särställning ifråga om rätt till rustningar. Och när därför ändå något nytt måste efterträda det fredsdiktat, som visade sig orimligt, vill man helst se till, att inte detta nya skulle kunna komma fram ut en gemensam överenskommelse.

Om detta skall lyckas, vet man ännu ej. Man vet inte ens, hur länge man har en regering i Tyskland som har intresse av att på underhandlingsvägen bli av med sin underskrift på Versaillestraktaten. Man vet inte hur länge man har ett Reich.

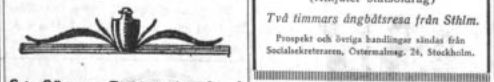
Skola vi andra frivilligt lägga bort

Klockarebolaget
Begravningsbyrå,
Skeppergatan 39. 734 36, N. 60 98.
Sät Paulg. 15. Sö. 30 87.
Fällaler: Agneg. 40. Kh. 335 28.

Eldbegängelsen

är den bästa formen för förvandlingen av de avlidnas stoft. Upplysningar om eldbegängelsen lämnas å Svenska Eldbegängelseföreningen (S. E. F.) Stockholmsavdelnings byrå, Sveavägen 25, 2 tr. (hiss). Tel. N. 22 80. Vardagar kl. 10—4, lördagar 10—2.

Medlemsavgiften är: för i begravningskassa inskrivna 5 kr., för andra 10 kr. Årsavgift förekommer icke. Föreningen utg. egen tidskrift »Igen». Sändes franko kr. 2.— pr helår. Medlemskap i Sv. Eldbegängelseföreningsskassan befrägar de efterlevande från kostnader och besvär med den dödes begravning. Låga premier.

S:t Görans Begravningsbyrå

Jenny Larsson
ELEMINGGATAN 60.
Tel. K. 47 24

Ombesörjer allt vid dödsfall.
Eldbegängelser. Balsameringar.

de offensiva vapen vi förbjudit de besegrade? Detta var avrustningskonferensens problem! Ur de första debatterna framkom som resultat en allmän principdeklaration mot de offensiva vapnen. Sedan upplöstes konferensen i utskott, och huvudutskottet gav specialutskotten i uppdrag att närmare definiera vilka vapen som voro offensiva och hur en avrustning av dem skulle ske i praktiken. När utskottens rapporter kommo in, befanns det att det icke uppnåtts enighet mellan de olika intressena inom utskotten, och att över huvud dessa rapporter icke kunde tjäna som bas för överläggningar och beslut inom huvudutskottet. Ordföranden ajournerade då konferensen, och den öppna överläggningen av världens alla stater avlöstes av privata underhandlingar mellan stormaktens delegationer om hur man skulle lösa situationen. Tysklands flöt att upprusta om konferensen bleve resultatlös och om löftet i Versaillestraktaten om allas nedrustning ej uppfyllides, tvång de bekymrade delegationsledarna på segrarsidan att bry sina huvuden för en utväg. Men som det var svårt att finna en sådan, beslöt man vänta och se vad skadeståndskonferensen i Lausanne kunde uträtta, innan man gick vidare.

Det kunde ju tyckas som en god idé och en rimlig sädan, men mot den stod Förenta Staternas hållning. Det ligger ju nämligen så till, att skadestånd- och krigskuldförägen ej gärna kan lösas radikalt utan Amerika, som är den store fordringsägaren. Men Amerika går inte med på att göra rent hus med alla internationella skulder, förr än det sett

Kvinnlig ungdom

som ännar vistas i Norrköping, rekommenderas Frälsningsarméns Pensionat, Bredgatan 46. Hel inack. Billiga priser. Nutida bekv. Tel. 15 53.

Frälsningsarméns
Alkoholisthem
Kurön
(Åtnjuter statsbidrag)
Två timmars ångbåtresa från Sthlm.
Prospekt och övriga handlingar skickas från Socialskatteverken, Ostermalmsg. 24, Stockholm.

Bagarstugan

HORNSGATAN 37 • Tel. Söd. 70 00
FOLKUNGAGATAN 65 " " 73 37
GÖTGATAN 52 " " 333 09

En ny anti-krigsrörelse.

På initiativ av *Romala Rolland* och *Henri Barbusse* har en internationell kommitté bildats med uppgift att till en internationell kongress i Genève den 28 juli 1932 samla alla kvinnor och män, grupper och organisationer, som är beredda att bekämpa den överhängande krigsfaran.

Till internationella kommittén hör bl. a. *Maxim Gorkij, Upton Sinclair, fru Sanyatsen, Theodore Dreiser, Albert Einstein, F. Masereel.*

Kommittén påminner i sitt offentliga upprop till hela världens män och kvinnor, om det blodiga krig som rasar i

att Europa är villigt att minska sina rustningsutgifter. Alltså kan inte avrustningskonferensen vänta på skadeståndskonferensen, tvärtom måste den ge ett resultat, om skadeståndsförägen skall lösas.

Presidenten Hoover gjorde detta klart med ett enda överraskande drag, då han telefonledes ingrep i avrustningskonferensen, tvång huvudutskottet att samlas och behandla hans förslag om en strykning med en tredjedel av nuvarande rustningar som särskilt skulle gå ut över luftvapnet. Det sades inte direkt ut, att om hans förslag bleve realiserat, skulle Amerika låta tala med sig som fordringsägare, men det är underförstått.

Tyskland, Italien och Ryssland förklarade sig för det Hooverska förslaget, England och Frankrike åro mera tveksamma. Men Hoovers bomb av 1932 har gjort vad småstaternas gemensamma hemställan hos ordföranden näyligen ej förmådde, nämligen satt ny fart i arbetet igen.

Just nu är läget för utomstående ytterligt oklart. Så vida man inte med ett galghumoristiskt lantbrukaruttryck skulle kunna säga att det klarar till mera regn. De stora herrarna fara fram och åter mellan Lausanne, Genève och sina huvudstäder för att rådgöra med sina regeringar och parlament och så med varandra igen. Nog för att det arbetas febrilt. Men det behövs mera än så. Alla måste göra eftergifter av fordringar, ståndpunkter och prestige, om det skall bli möjligt att undvika omedelbara katastrofer.

Visserligen förefaller Tyskland och Frankrikes trätta absurd i nuvarande världsläge, och skadar dem båda, men är det ett tillräckligt skäl för försörjning?

Elin Wägner.

Pensionat Fredrikshov
Fredrikhovsg. 10. Tel. 791 34—739 48
Diet- och Vegetarisk kost.
Tyst och förmåt läge, nära Djurgårdsbron och språvagnshållplats.
Hällegårds Pensionat
Telefon Lidingsö-Skärsåtra 4
Härlig rekreatiönsort.
20 min. från Hamlegårdsgratan.

TIDSKRIFTEN
QUO VADIS?
MOTTO:
Individens problem — världens problem
Trons marknad
Själsligt naketgående
Varför inte vara lycklig?
Det fria skolbarnet
Säljes överallt genom Sv. pressbyrå.
Pris 85 öre.
Årsprenumeration Kr. 6:50.

Aktiebolaget Törnell & Ringström

YLLEFABRIK
NORRÖPING

Agitationscykeln.

Av KLARA JOHANSON.

»Men det är som sagt valår. Då räkar lätt det politiska livet i yrsel och härjas av tokiga feberfantasier.»

Denna psykologiska iakttagelse, händelsevis tillämpad på vår nyss hemförlovade riksdags själstyrningar, framlägges av en skänks tidning och citeras utan gensaga i ett huvudstadsblad. Såvitt jag vet har avslöjandet ingenstans hälsats av de spontana smärte-tjut och harmna dementier som brukar följa på konstaterandet av ett genant faktum. Sannolika förklaringen är att ingen finner sig generad.

Och rätt betänkt, vem kränker väl detta utsägande av en offentlig hemlighet! I den skenbart chikanösa satsen mullrar ingen beskyllning: den påpekar bara — mitl och vist — att institutionen »valår» frestar alltför våldsamt på den politiska mänskonaturen. En så klar insikt om de regelmässigt periodiska vådor som hotar denna balans borde, tycker man, ha dragit med sig något förslag till utrotande av smittohärderna. Men diagnosen håller sig på akademiskt plan och tjänar alltså inget annat ändamål än det pura vetandet.

Man har sannerligen också giltiga skäl att bäva tillbaka för en hästkrus som skulle gå ut på att förintade demokratin.

Om demokratin är en verklighet, ett ideal eller bara ett lystringsord som har gjort lycka vet ju inte jag, men nu då den har blivit gammalmodig och rar i Europa börjar jag hålla den för en klenod värd att frälsas till de eventuella bättre dagar som kommer att ersätta den med någon ännu ogjord uppfinning.

Naturligtvis måste jag akta mig för att störa på den grekiska glosan, som antingen saknar mening eller har en fruktansvärt kuslig sand, och ävenså avstå från att undersöka dess betydelse i vår nutida politiska jargong. Min uppskattning av demokratin quänd emme vidmakthålls genom betraktande av de kvacksalvare som åtar sig att bota dess intermittenta feberfall medelst ett lycksalighetsstillsänd av kronisk yrsel. Ömsevis rubricerat bolsjevism, fascism och nationalsocialism.

»Hos oss häruppe tycks en gren av denna trefaldiga pingströrelse ha ut-

stucknat, eller lever ännu våra hemmafacister? De väste åtminstone vid de inte ville och affischerade klart sin brytning med demokratin. I en förfullten valsommar, på den tiden då Spöknippet utbjöds vid överklassens stråk, såg jag en vacker söndag sju unga svartsjortor cykla i gåsrad med korta och precis utmåttat avstånd. Bakpå varje maskin satt en fet svart bokstav i vitt fält, och tillsammans bildade de mningen Röstas ej. Det var en finurlig liten demonstration, uppenbart statsomstörtande och likväl oäktnlig för polisen. Men frugårdarna och sillenarna står framför vallokaler och vittfar med sina kandidatlister just som demokraterna Lindman och Kilbom. Det förefaller inte logiskt revolutionärt. Emellertid röjer denna begynnelsekompromiss en politisk mönadsom rent rörande fattades mina cyklisterna med deras tysta våltalighet.

Säkert fordrar demokratin bestånd att straffitelln valskolkare myndigt brukas till uppskrivande av de ljumta. Sådant folk förtjänar ingen pors. Men här lever en helt annan sorts människor som livligt och energiskt underläter att utöva sin högsta medborgarrätt, och sådana här valbestyrarna ingen hand med. Vore demokratin strängt genomförd skulle de helt visst undergå någon form av näpset, exempelvis ådomas böter som kunde avtjänas med adresskrivning och kuvertering på valbyråerna. Denna suggestion torde vittna om en sällsynt grad av demokratiskt offervilja då den kommer från en medlem av de samvetsömma röstvägrarnas hemliga förbund. (Agitationscykel åter jag dock aldrig.)

Inför den politikens röckommar som nu förestår föll det mig in att undra hur här skulle se ut om kvinnorna deltog i vad min ingångstext kallar »det politiska livets». Men det går de ju, vill kanske någon underätta mig. A ja, ungefär som om till deltagarna i en offentlig bankett skulle räknas betjäningen och äskådare på läkternas och som ett par lagt placerade fyllnads-gästerna skulle nämnas efter frasen »Bland de närvarande märktes...»

För kvinnornas kast utgör politisk rösträtt med sin vidhängande lilla valbarhet ingenting annat än en symbol för det medborgarskap de får lov att erövrå på andra vägar. Som påminnelse och uppfordran har den sitt omistliga värde, men längre sträcker sig inte dess trollkraft. Också observerar man att de kvinnor som utan ordr från överheten visar aktivt intresse för det mänskliga samfundslivet arbetar utom- och antipolitiskt. Nog förstår de det gängse tjuvspråket, men de talar det inte, vilket ju visserligen gör att de å sin sida blir föga förstådda.

De massor som stolt och glatt illar att förstärka de olika partiernas numerär och sålunda hjälper till att hålla allid vid det gamla har utvalit en enklare men angenämare lott. En särskilt solig älskvardhet från högre ort blir belöningen för de trogna som ägnar sin kvinnliga charm och övertalningskonst åt canvassing. Ja, en och annan av dem kan gå till historien. Från sekel till sekel minns man den sköna hertiginnan av Devonshire som kyste en slaktare på en krog för att vinna hans röst åt Fox.

Kan ett kvinnoförbund verka politiskt — trots skiftande åskådningar?

Av MAJA ÅKESSON.

Intresset för politik är inte det manliga släktet, medfött. Det finns massor av män som inte alls bryr sig om politik och detsamma gäller massor av kvinnor. Det politiska intresset måste först väckas, och sedan odlas. Dettå gäller både män och kvinnor.

Begreppet politik har så dåligt rykte därför att partipolitiken förstört det. Politik har näranog blivit liktydigt med intrigerande, kompromissande, oörligt tal, förtal och smutskastning av varann och därtill för många stätt som en språngbräda till makt och ekonomisk vinst. Och så vänder sig en massa praktiska, renhåriga och begåvade människor med välmöte bort från allt som kallas politik. Man glömmar att politik i själva verket inte är något annat än kunskap om hur man bör inrätta samhället för att vi som människor och medborgare skall kunna leva, trivas och utveckla våra möjligheter här.

Jag tror att kvinnorna alldeles särskilt behöva få den synen på politiken för att vilja göra en insats däri.

Hur kan Fogelstadförbundet verka politiskt trots skiftande åskådningar?

Fogelstadförbundet — det är liktydigt med ett kvinnoförbund och därtill inte ett av de största vad numerären beträffar. Är det då inte förmått att tänka att det skulle kunna göra en så enastående insats som att verka politiskt trots olika åskådning! Det är en djävur, men därför också eldande tanke. Låt oss ta upp den som vår, tro på den och göra den levande på alla de orter där det finns någon eller några Fogelstadförbundare.

Vi som känna ansvar för samhällslivet äro — vågar jag säga — politiskt vickta och vi måste hjälpa till att väcka andra kvinnor och försöka ena dem kring vissa gemensamma frågor. Det finns så många sådana frågor som vi kvinnor kunde samlas kring utan att ha partipolitisk uppfattning som en black om foten när vi talar vid om dem. Några så-

dana frågor är t. ex. moderskapsförsäkringen, ty den frågan är, trots riksdagsbeslutet därom, inte tillfredsställande löst än. Inte heller frågan om fosterfördrivning och preventivmedel, barn- och ungdomsvård eller steriliseringsfrågan. Den frågan, vågar jag nästan påstå, får aldrig någon som helst lösning förrän en kraftig kvinnoopinion för fram den.

En annan fråga som kvinnorna i sin egenskap av hemmens värddare borde kunna gemensamt göra något för är *bo-stadsfrågan*. Det finns familjer på 10-12 personer som bo endast i ett rum och kök. Ha sådana familjer inte ekonomisk bärkraft nog (vilket väl oftast är fallet) att skaffa större lägenhet, borde samhället oivillkorligen träda emellan. Det är i. ö. redan för mycket med en familj på 5-6 personer i ett litet rum och kök. Intet blir där fördolt för det uppväxande släktet, ingen av familjen kan någonsin få en vrå för sig, knappt en egen byrålåda för sina tillhörigheter. Hur människor under sådana förhållanden kan växa upp med verkliga begrepp om t. ex. ordning och hygien är nästan en gåta. Och hur de kan växa upp till självständiga individer och goda karaktärer är en ännu större gåta.

Tänk om arbetslösheten kunde utnyttas till skapande av hem.

Frågan om *lika lön för lika arbete* borde också kunna äna kvinnor ur olika läger, åtminstone samla dem till ett gemensamt dryftande därav.

Kvinnorna och ekonomin.

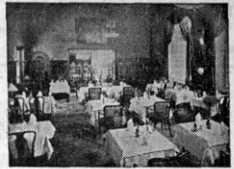
Skulle inte kvinnorna också på ganska enig front kunna föra fram ett starkt krav på bättre handhavande av ekonomin i landet; statens, kommunernas och företagens. Uppfattningen om kvinnornas som bättre ekonomer än männen skymta alltemellanåt fram t. o. m. från vetenskapligt håll. Men inte märker man mycket av att denna kvinnornas egenkap tas i bruk annat än ifråga om hemmens ofta begränsade ekonomi. En sak kan vi nog vara säkra om skulle ske om kvinnor satt i bolagsstyrelser, bankledning och kommittéer mera än hittills: det skulle inte betalas ut så flotta arvoden.

Det är många och livsviktiga frågor kvinnorna borde kunna enas om även om de stå i olikfärgade partier.

Gemensamma frågor för kvinnor och män.

Man skulle kunna göra den invändningen mot kravet på kvinnornas enande omkring vissa frågor, att dessa beröra även männen och att de alltså böra föras fram och lösas av männen och kvinnorna gemensamt.

Detta är naturligtvis alldeles riktigt. Det är ytterst få om ens någon politisk fråga som är speciellt kvinnofråga eller mansfråga. Politik, så som jag definierade det i början av denna artikel innebär lösende av allmänmänskliga frågor. Det förstahandsmål vi vill sträva till är att kvinnor och män gemensamt lösa gemensamma frågor. Men vi måste se den sanningen i ögonen att kvinnorna, trots rösträtt och trots likställighet i teorin, icke står jämtes med männen ännu, när det gäller att besluta i de all-

Restaurang Port Arthur

Blekkegatan 40
Telefon Söder 34784

Bra matställe

Ett manifest mot militarismen.

Internationella kvinnoförbundet för fred och frihet antog vid sin kongress i Grenoble ett manifest med den fordran att regeringarna genom sina delegerade vid Nedrustningskonferensen förtydligt förklara, att slutatlet är universell och fullständig avrustning och att etapperna mot detta mål måste fixeras.

Övertygade om att en börjande nedrustning i hög grad kan minska faran av internationella konflikter, anse vi, heter det vidare, att denna första konferens kan och måste möta folkets fordringar genom att besluta en kraftig reduktion av alla vapenkategorier för här, flotta och luftvapen, baserad på likställighet mellan staterna, vilken icke får medföra upprustning av tvångsavruckade länder.

Förvisade om att indviduers och grupper vinsten genom tillverkning och handel med vapen och ammunition utgöra ett väsentligt hinder för avrustning hemställa vi, att *omedelbara* åtgärder vidtagas för förbud mot privat fabrikation av och ockrollerad handel med vapen och ammunition.

Vi inlägga en stark protest mot organiserandet av en ny form av militarism genom en internationell armé av vad slag det vara må.

Vi fordra slutligen upprättandet av en ständig avrustningskommission med uppgift att övervaka utförandet av uppnådda överenskomelser.

männsliga frågorna. Och detta är till mycket stor del kvinnornas eget fel. En liten procent av kvinnorna ha tillräckligt politiskt intresse och politisk ansvarskänsla för att vilja stå mitl i kampen kring frågorna. De försöka att få den stora tungfotade, ointresserade eller skygga massan av kvinnor fram och in i kampen tillsammans med männen. Men det går långsamt. Det finns ändå så många »qvinnliga» kvinnor som äro känsliga för etiketten »feminist» och som hellre vilja ta emot sina rättigheter som en mer eller mindre chevaleresk given gäva än arbeta sig till dem vid sina medsystrars sida, och som av bekvämlighet låta männen ordna upp samhället så gott de förmå. En tid ännu kommer nog kvinnors rättmätiga stråvan till att jämsides med männen få ta del av och bära ansvaret för samhälleliga frågors lösning att kallas för feminist och kvinnosak. Men vi böra ändå i ärlig, öppen och modig kamp arbeta oss fram till gemensamt arbete och i ömsesidig riktig värdesättning av varandra, ej som män och kvinnor enbart utan som människor. Då kommer oändligt mycket bättre resultat att visa sig inom det politiska arbetet. De båda fört mer eller mindre fientligt inställda grupperna, män — kvinnor, komma då att berika varandras arbete och den myckna kraft som spillis på strid mellan könen, strid för lika rättigheter och skyldigheter kommer att i stället kunna användas till gemensamt lösende av gemensamma problem.

Nedrusta till noll!

Nyligen, då en deputation uppvaktade mr Henderson i Genève, och mr Henderson sade allt gott som kunde sägas om avrustningskonferensen, bland annat även att den allmänna opinionen måste ha talmodig och komma ihåg att konferensen ej var samman kallad för avrustning utan för — enligt aktens ord — »förminsandet av de nationella rustningarna till den lägsta grad som är förenlig med den nationella säkerheten», då avslutade en amerikansk journalist beskrivningen av denna händelse med följande anmärkning: »Välän, nedrusta till noll och vi har säkerheten!»

A. T. N.

Maskinmärkning

Hålsöm å gardiner, lakan, örngott m. m. Modern plissering, knapphål, fällning samt stoppning av duktyger. Lager av broderade Örer till landsorten. Örigt och nåsådun.

Elin Madens Märkningsateljé

Herkulsgatan 14, Stockholm. id Brunnsgatorg. Tel. 1 Norr 1195.

Fortsätt att läsa

Tidevarvet

under år 1932.

Prenumerationsavgiften för sista halvåret Kr. 3:— insändes bekvämt på postgiro nummër 1544

Tidevarvets exp. Slussplan 1-3, STOCKHOLM

Precis som "hembakat"

blir allt bröd från Hembageri Kajsa-Warg.

MASTERSAMUELSGATAN 11

(Hörnhuset till Norrlandsgatan) Tel. 78 07 (10 78 07)

En aktuell kvinnorörelse.

(Forts. fr. sid. 1).

Fram för enhetliga måltidstimmar!

I ett visst organiskt samband med hembiträdesfrågans vanskligheter ställdes det sorgliga tillståndet vid för närvarande leva i med avseende på måltidstimmar. Självfaller är det irriterande för både husmodrar och deras hjälpredor att i ett hem med olika arbetslag matlagningen och de andra sysslor, som därmed hör samman, aldrig släpper, utan måste pågå så gott som hela dagen.

Från två håll, Motala och Uppsala, hade motioner inkommit till landsmötet om vikten av en husmodrarnas aktion i denna segslika fråga, som aldrig kan lösas, utan att arbetsiderna bli mera enhetliga. Eftersom statistik ofta är det enda, som imponerar utåt, hade den som väckt frågan i Motala, fru Signe Thörnqvist, gjort en beräkning som trots ytterst låg värdering av förloard arbetstid, näringsvärde och brånse, uppvisar en nationalförslut på minst 15 miljoner kronor. Husmodersförbundets centralstyrelse kommer nu att söka föra frågan vidare.

Undervisning i sexualhygien.

På initiativ från Linköping, motion av fru Märta Nilsson, hade landsmötet upptagit problemet undervisning i sexualhygien och närliggande spörsmål. Frågan inleddes av doktor Rut Grubb från Växjö och blev en av mötet största, som gav den kanske mest givande diskussionen. Den vittnade om en sällspord enighet och fördomsfrihet hos dessa husmodrar från så vitt skilda kretsar och områden. Man enades om att små barn böra så vitt möjligt få den första undervisningen av föräldrarna men även att de tidiga biologiska läroböckerna böra innehålla vad barnen behöva veta på ett naturligt sätt. Dessutom önskades mer litteratur i detta ämne att direkt sticka i barnens händer.

Landsmötet hade upptagit flera frågor, som rörde barnen och deras undervisning. Efter en motion från Uppsala, som påtalade de stora klassernas dåliga inverkan på undervisningsresultatet och den dryga skoldagens — läxläsningen inräknad — dåliga inverkan på barnens

fysiska och psykiska hälsa framlade Gävleförbundet resultatet av en där verkställd undersökning, som visade sorgliga prov på ganska allmän överansträngning av skolornaden. Husmodrarna beslöto att göra sin röst hörd i den allmänna skoldiskussionen och söka samarbete med Hem och Skola. Tendensen i motionen fick det allra kraftigaste stöd i det föredrag, som hölls samma dag av professor Wigert om de stora försummelser som göras i psykisk hälsovård och vad dessa kosta värt samhälle mot en förnuftig vård av såväl unga som äldre, medan tid är, en sund reglering av deras arbetsförhållanden.

Barnens roliga böcker.

Barnens nöjesläsning var föremål för en kort men ganska givande diskussion efter ett mycket instruktivt inledningsföredrag av fru Elsie Gauslin, Stockholm. Hon hade gjort samma erfarenhet som litet var, att nutidens barn äro mycket intresserade av högläsning och inte så blaserade som man kunde tro. Inledningen gav ett gott uppslag, som man gärna vill föra vidare, att någon kväll i veckan samla sina barns kamrater hemma till högläsning och diskussion av trevliga böcker. Varje ombud från de många husmodersföreningarna fick också med sig långa listor på god barn- och ungdomslitteratur, inte uppsatt bara efter dygdesamt vuxet folks tycke utan av biblioteksmänniskor på grundval av deras erfarenheter, när det gäller vilka böcker som »gå» i vissa åldrar. Det blir alltså en god ledning för dem, som vill intressera sig för sin bygds barnbibliotek.

Nog har Husmodersförbundets Centralstyrelse fått arbetsuppgifter, så det förslår. Men det är bättre än stillastående. I själva verket har man det intrycket, att detta just är den kvinnorörelse vår tid framför andra behöver, den som har förutsättningar att bäst nå dem, som behöva ett handtag fram till vidgade vyer och känsla av allmänna och solidaritet mitt uppe i det dagliga arbetet för det lilla hemmet, samhällets grundval trots allt.

Märta Tamm-Götlind.

En värld utan bakgrund.

För att undvika missförstånd: det är inte fråga om en bok i den här artiken utan om en stad, inte om Erich Kästners, låt oss säga, roman *Fabian* utan om Berlin. Och när man trots detta ständigt måste hänvisa till boken, är det bara därför att den innehåller Berlin. Den är som 'en essens av Berlin — för att vara riktigt noga — av Berlin W., stadens hjärna och nerver, hela Berlins förtvivlan, trots och vanvet. Den tilldrar sig på några få gator. Men de gatorna utgör en värld för sig. En mycket sällsam värld föresten.

Beröm? Förebräelser? Kritik? Har man rättighet att kritisera verkligheten? Man kan på sin höjd hålla för näsan för den, men det är en rent privat angelägenhet. Men om en bok kan man absolut inte säga något mera väsentligt, än att den uttrycker sin tid och sin omgivning på denna tids och denna omgivnings eget språk.

Kanske det hade varit trevligare och mera tilltalande om en begävnig och Kästner blivit född ibland palmer eller under midnattsolen. Det tjänar ingenting till att grubbla över det. Låt oss ta honom sådan han är — så är han bra. Låt oss ta honom som Berlinare, ingen behöver låta sig störas av att han egentligen är från Leipzig. Ty just de allra mest fanatiska Berlinarna är för det mesta inte infödda. Men det gör ingenting. Man kan lära sig Berlin.

Kan en diktare vara nykter? Ja. Kan en diktare sakna alla sinnen? Ja. Kan en diktare vara ovetande om kärleken? Varsa ofantligt klokt? Uppfatta allt abstrakt och uppleva så gott som ingenting konkret? Vår oerhöft fin och samtidsdikt grovt ordinär, inte känna driften, bara handling, trafik. Sitta i en värld, som består av några standardiserade gator utan luft mellan husen, med kvalitativa dyschror, avloppsvatten och hopbitna skämt? Ja, ja, ja, han kan det. Han kan till och med hänge sig åt den villfarelsen, att det just är i den världen och i denna värld ensam, som jordens axel vrider sig. Den går tvärs genom Bahnhof Wittenbergplatz. Vem kan tvivla på det?

I Berlin i varje fall ingen. Det är den underliga och fullkomligt oförklarliga

psykosen över denna stad. Den känner sig själv, alltför väl, den uppskattar sig själv till och med när den kritiserar, den är berusad av sin egen storlek och sitt eget tempo. Men storlek och fart är relativa begrepp. Och den som bara känner sig själv, vet mycket litet om sig själv. Den saknar möjlighet till jämförelse. Var är jordklotet, på vilket denna stad vilar, var är solen, som skiner på den, månen som hänger över den? Staden svävar för sig själv, ensam i lufttom rymd. Det som händer inom den det viktiga. Länder, hav, folk, frukter, urskog och planeter — alltsammans bara en enda, urmodig provins.

Nu skall emellertid ingen påstå, att andra diktare beskriver universum i ett andrag. Inte alls. De är också fast förankrade i sin egen värld. Det är bara den skillnaden, att deras värld har en bakgrund. När Hamsun skildrar en liten norsk häla, vidgar sig en oändlig horisont bakom hans by. Och om det står en liten brodfröken i byns diversehandel, så kunde hon mycket väl ha en syster i Paris eller New York. De flickor som Kästner beskriver är inte på något vis genom mänsklig samhörighet förbundna med något annat kvinnligt väsen i hela världen. De är någonting för sig, alldeles lika varandra, en standardiserad typ.

Man skall inte tro att han har uppfunnit deras typ. Och om han griper efter en av dem, så griper han inte efter hennes bröst utan efter hennes brösthållare. Detta är inte bara ett exempel. Det står att läsa i hans bok.

Och varför sträcker han sig överhuvudtaget efter dem. Aldrig i mitt liv har jag läst om en man, som brytt sig så litet om kvinnor som Kästners Fabian. Han talar om dem, som om de vore gymnastikredskap, men han har i alla fall upphört med dem att göra. Han är till och med stolt över att de uppskattar honom, glömler aldrig att tala om det. För övrigt slås han gärna och segerrikt med män, som underkastar sig vad som helst från hans sida. Han är obeskriverligt snäll och fin mot alla barn och alla gamla tiggare. Det är hans förnämsta livsyttringar.

Nu kunde det låta som en elak mot-

Vårort och gen. här

ortbortages med Elektrolys. Ansiktsbehandlingar, ögonbrynstärkning manikure, pedicure m. m.

INSTITUT
Sturegatan 8, 2 tr.
Tel. G. 93 93. Fru GERDA FLACH
Inneh. av Academie Scientifique
Över Sandbergs
bokhandel. de Beauté, Paris, m. fl. diplom.

sägelse när jag säger, att det är så mycket känsla i denna bok, att den formigen flödar från dess sidor. Man känner sig nästan generad av så mycken känsla. Men det är abstrakt känsla, känsla utan föremål. Lidelse utan bakgrund. Oändligt medlidande. Men med vem? Vansinnig längtan. Efter vad? Smärta, grämlse, återhållen vrede. Varför? Och kärlek? Vänner ålskar han inte, han är bara anledning till många snällrika betraktelser. Väninnan ålskar han inte, hon orsakar honom bara förgärlse och svartsjuka. Hon skall vara vacker. Men man vet inte hur hon ser ut. Stackars Fabian. Men det finns en, som han ålskar. Det är modern. När han skriver om henne, kommer det luft mellan raderna. Luft som man kan andas. Här hänger känslan vid den navelsträng, som förbindar författaren och hans hjälpar med den organiska världen.

Fabian skall egentligen vara en roman, men den är inte någon roman, den är en lyrisk prosabok. Och i underbrukten står det historien om en moralists. På ett ställe står det: *Moral är den bästa kroppskulturen*. Vätesperoxid att gurgla sig med är inte tillräckligt. Det stämmer. Men det finns också andra ting på jorden än moral och vätesperoxid.

Känn igen dig själv Berlin, i den utomordentliga begåvnigen hos en av dina bästa och trognaste innevånare. Han känner dig.

Maria Lazar.

Senare på dagen talade Ebba Holgerson om *Gånet och kommande*: vi måste handla som om förfuget måste segra till sist, som om sanning och rätt skulle segra, som om de andliga värdena sutte i högsätet.

Det är otroligt så mycket som hinns med under tre, fyra dagar på Fogelstad. Där kom också en invasion från Åsa folkhögskola, hjärtligt välkomnade av Fogelstadsförbundarna, och naturligtvis blev det diskussion mellan »Asarna» och våra kursare — men mera därom senare. Där hanns med en föreläsning om Dan Andersson av en kursare, åtföljd av Dan Anderssons-visor, och fru Manda Björling läste Tagore.

Men till sist måste ju uppbröttet komma. På söndagkväll reste de första — medan ännu diskussionen pågick — men på måndagsmorgonen kommo bilar och bussar igen och stannade på gräsplassen — och så voro vi åter spridda för himlens alla vindar.

Men Fogelstadarna följde med...
E. S.

Aktivitets-skede.

(Forts. fr. sid. 1.)

organiserade
hushållsköp
gävo 16 miljoner

Husmoderna har varje dag erfarenhet av att pengarna bli dryga genom kooperativa — hon får mera för slantarna. Varje år får hon dessutom ett tillkott av sparade pengar genom delaktighet i svensknöten på rörelsen — 1931 sammanlagt 16 miljoner. Huvudparten går tillbaka till medlemmarna: återbringningen. Hushållens samverkan gör hushållens pengar mera värda.

köp kooperativt

lagda utanför hemmet till fabriken — för den mannen tagit upp dem. Om detta faktum oftare påpekades för kvinnorna, skulle de själva ganska snart inse och protestera mot den orättvisa, den kvinnliga industriarbetaren och familjeförsörjaren nu pressas av, då hon utför samma arbete som mannen, utan att erhålla samma lön. Talet om att kvinnan inte skulle kunna tåla en jämförelse i konkurrensen om arbete, för den händelse lönerna blev lika, tror jag inte på längre. Likavissat som det finnes mer eller mindre yrkeskicklighet bland kvinnorna, så finnes det även mer eller mindre yrkeskicklighet bland männen. Huvudsaken just nu, är att låta kvinnorna inse att de duger.

Efter middagen fortsattes programmet med diskussion om huru Fogelstadsförbundet, trots skiftande åskådningar, skulle kunna verka politiskt. Inledare voro fröken Hulda Lundh, Ystad, fru Elsa Svartengren, Stockholm, och fröken Maja Akesson, Jönköping.

Fröken Lundh, som rubricerat sitt anförande: *Vad jag tänkt och känt inför det politiska livet*, konstaterade att »vildens» enda politiska handling i allmänhet endast kunde bestå i att avlämna sin röst, och att redan detta var svårt, emedan vilden ej fått nominera kandidat, lämplig att rösta på. Fröken Lundh påvisade sedan vilket kottorivisen partierna äro, och huru de betöna de sina med ett riksdagsmandat där partiförteheten är viktigare än sakkunskapen. Fogelstadsförbundets och skolans uppgitt måste vara att få fram självständiga, ansvarsskyldiga medborgare, som äga moraliskt mod och våga stå för sin åsikt, även om den endast kan hävdas genom en klart och skarpt formulerad reservation — ett salt, som icke mister sin salta.

Fru Svartengren, som såg på det politiska livet från riksdagsriktdären, hade fått den uppfattningen att riksdagsmannens samvete ligger utanför parlamentet, hos väljarna, och att han har lättare för

att fråga sig: Hur vill de ha det — än fråga sig: är det rätt, eller är det gott. Fogelstadsförbundet kan, genom ett utbrett upplysningsarbete, bli en kraftig opinionsbildare ute bland väljarna för de frågor, som partierna visserligen ha på sitt program, men som männen icke ta upp med tillräckligt allvar utan påstötning från kvinnornas sida.

Referat över övriga föredrag och förhandlingar måste av utrymmesskäl uppskjutas till nästan nummer.

För övrigt gingo dagarna fort, som alltid på Fogelstad. Soligt och varmt, så middagsbordens dukades alla dagar under björkarnas hägn — på lördagen voro alla kursare inbjudna till fröken Tamm, där Gull Gemzell stod för musiken och Barbro Hermelin och Viran Wallström för sången. När fröken Tamm talade till Fogelstadsförbundarna var det så tyst som i en helgedom — medan de sju brinnande ljusen flammade till i den höga staken. På kvällen sjöngs det i parken: O, du lummiga jung...

Och på söndag förmiddag talade rektor Hermelin om Goethe-året, om Goethe, vandraren och skaldaren, den aningsfyllda, som låt tingen stilla verka, under betraktande.

TIDEVARVET

REDAKTION:
Telefon N. 48 42. Mottagningstid
10—12.

EXPEDITION:
Telefon 182 43.
Kontorstid kl. 10—12 f. m., 1—4
e. m. Postgiron 15 44.

PRENUMERATIONSPRIS:
För helår kr. 6:—, halvår kr. 3:—,
kvartal kr. 1:50. Lösnummer 15 Öre.
ANNONSPRIS:
I text 25 öre per millimeter.

Stockholm 1932
Zetterlund & Thelander Boktryckeri-A.B.